

Jag vill bli bäreodlare – hur börjar jag?

Annika Lehtonen

Sakkunnig inom ekonomi och ägarbyten

Köp av små jordbruk ökade under coronatiden, vilket även syns i ett allt större intresse för att utreda bäreodlingens lönsamhet på sin egen, en köpt eller en ärvd gård. Ibland har den som tar kontakt en mycket liten kontaktyta till jordbruket, men det finns det ofta en stor iver, många idéer och mycket vilja.

I ett tidigare blogginlägg berättades det om att hemträdgårdsodlingen har ökat och en liknande trend kan observeras bland de som är intresserade av att odla bär i en större skala än hemträdgårdsodling. Den vanligaste personen som tar kontakt är ett ungt par eller en familj som har köpt eller ärvt ett småbruk med några hektar åkermark och en gammal gårdsmiljö. Arbetslivserfarenhet kan ha samlats inom helt olika områden, vilket ofta är till nytta när man skall utveckla gården med öppna sinnen och en ny synvinkel.

De som är intresserade av bäreodling har ofta många frågor: Hur inleder man odlingen, vilka bär kunde jag odla, kan jag få stöd eller startstöd, vilka maskiner behöver jag, vilka skyldigheter finns inom jordbruket ...

Det lönar sig att börja planeringen av bäreodling med en ganska enkel reflektion av sina egna värderingar och drömmar. Hur skulle en meningsfull dag som bäreodlare se ut för dig? Skulle den bestå av flera möten med kunder, avslappnat samtal eller kanske skötsel av odlingen och konstruktion av bevattningssystem? Trivs du i förhandlingssituationer eller uppskattar du upphandlingar? Känns det meningsfullt att leda människor eller är det tillräckligt utmanande att leda ditt eget arbete och gårdsbudgeten? Ser du gården som en livlig mötesplats för människor eller njuter du mer av privatlivet med familjen utan att hela tiden behöva hålla ordning för besökare?

Din drömarbetsdag bör överensstämma med utvecklingsplanerna. Den som njuter av lugn bör inte planera för arbetskrävande odling av jordgubbar, medan den som får energi av mänskliga möten bör fundera över om partiförsäljning verkligen är det mest meningsfulla alternativet. I enlighet med valda värderingar kan man tillsammans med en expert börja skapa en framtidssyn och sätta samman de steg som leder dit. Samtidigt kan man sålla bort vägar som inte passar in i målen.

Jag rekommenderar att du tidigt tar kontakt med rådgivning, eftersom det finns utslutande villkor som är kopplade till exempelvis bidrag och tidpunkten för att starta företag, och det är bra att vara medveten om dem. Dessutom kan det ta tid att reda ut saker på egen hand. En trädgårdsexpert kan snabbt berätta vilken verksamhet som skulle vara möjlig med nuvarande resurser eller vilka sorter som skulle passa på fälten. Genom mångsidigt teamarbete kan planen också granskas heltäckande. En ekonomiexpert kan bidra med insikter om bidrags- och stödmöjligheter, medan företagstjänsterna från MKN kan ge

information om livsmedelsförädling. Det är också fördelaktigt att börja med en grov räkning redan i ett tidigt skede för att se hur den årliga kostnadsstrukturen utvecklas och för att få en uppfattning om betalningsförmågan i förhållande till nödvändig finansiering.

Genom samarbete kan man stödja den blivande företagaren som håller på att förverkliga sina drömmar.